

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes KMG OÜ taotlusele nr T-KL/1022574 ning Saarde Vallavolikogu 21.03.2024 otsusele nr 1-3/133, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. anda ettevõttele KMG OÜ (registrikood 16196755) Kivinina liivamaardla Kivinina II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-521229 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust;

1.3. avalikustada KMG OÜ keskkonnaloa nr KL-521229 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-521229 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-521229 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

KMG OÜ (registrikood 16196755, aadress Betooni tn 28, Lasnamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile 23.01.2024 Kivinina II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *kaevandamisluba*) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 23.01.2024 dokumendina nr DM-127115-1). Parandatud taotlus esitati 30.01.2024 (DM-127115-3).

Taotletav Kivinina II liivakarjääri mäeeraldis asub Pärnu maakonnas, Saarde vallas, Kikepera külas riigiomandisse kuuluval Välinõmme metskond 1 (katastritunnus 75601:006:0244; pindala 3838,84 ha, maa sihtotstarve on 100% maatulundusmaa) maaüksusel, mille valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava Kivinina II liivakarjääri mäeeraldis asub Kivinina liivamaardla ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokkidel 8 ja 9, täitekruusa aktiivse tarbevaru plokil 10 ja täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkidel 11 ja 12.

Kivinina II liivakarjäär mäeeraldise pindala 11,92 ha, teenindusmaa pindala 15,69 ha. Kaevandamisloa taotluse kohaselt on mäeeraldise aktiivne tarbevaru seisuga 01.01.2024

ehitusliival (plokk 8 ja 9) 120,0 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 117,0 tuh m³, täitekrusjal (plokk 10) 17,0 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 17,0 tuh m³ ja täiteliival (plokk 11 ja 12) 20,0 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 19,0 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 10,0 tuh m³. Katendi kogus 40 tuh m³, sh muld 40 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa (metsamaa). Luba taotletakse 15 aastaks.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnavalua taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnavalua taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 22.01.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnavalua taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 30.01.2024 kiri nr 9-3/24/1076-2 ja 31.01.2024 kiri nr 9-3/24/1076-4).

2.2. Keskkonnavalua taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnavähirisk või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalua taotlus on 08.02.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 08.02.2024 kirjaga nr DM-127115-6 keskkonnavalua taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalua taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnavähirisk või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnavähirisk või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet XX.07.2024 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Eelnõu avalikustamise käigus ...

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt KMG OÜ XX.07.2024 kirjaga nr DM-127115-12 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

KMG OÜ

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 02.07.2024 kirjaga nr DM-127115-11 „Kivinina II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Kivinina II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. antav keskkonnaluba nr KL-521229 annab ettevõttele KMG OÜ õiguse Kivinina II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud arvamuse saamiseks Saarde Vallavalitsusele 08.02.2024 kirjaga nr DM-127115-7. Saarde Vallavolikogu 21.03.2024 otsusega nr 1-3/133 nõustus KMG OÜ-le (registrikood 16196755) kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Kikepera külas Kivinina II liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Kämara liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmekavaid ei teki. Kaevandamisjäätmekavadeks võib kvalifitseerida kooritud katendi, kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär metsamaaks ning eemaldatud katend kasutatakse täies mahus ala korrastamisel. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekavade eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekavade eriosa.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kivinina II liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55

lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Saarde Vallavolikogu 21.03.2024 otsusega nr 1-3/133 nõustus KMG OÜ-le (registrikood 16196755) kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Kikepera külas Kivinina II liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 02.07.2024 kirjaga nr DM-127115-11 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. KMG OÜ ei ole seisuga 23.07.2024 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 02.07.2024 kirjaga nr DM-127115-11 Kivinina II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kivinina II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring.

Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed:

1. Juhul kui tolmu põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.
2. Põhjavee reostumise vältimiseks seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil.
3. Karjääritöödele seada ajaline piirang, kaevandamist (sh ettevalmistustööd) mitte teostada 1. märtsist kuni 15. juulini.

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Saarde Vallavolikogu 21.03.2024 otsusega nr 1-3/133 nõustus KMG OÜ-le (registrikood 16196755) kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Kikepera külas Kivinina II liivakarjääris maavara kaevandamiseks tingimusteta.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaloa nr KL-521229 andmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus ...

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Tiit Rahe
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo